

Dwars door de duinen

Nieuwtjes en weetjes over planten, dieren en duinen

Beleef de watertorenvalk van Dunea

Het gaat goed met de watertorenvalkjes hoog op de watertoren van Dunea bij Scheveningen. Waarschijnlijk zijn ze nu uitgevlogen. Het hele voorjaar hebben we de familie toren-

valk in hun nestkast kunnen volgen via twee camera's van 'Beleef de lente' op www.beleefdelente.nl/vogel/torenvalk. Half april legde moeder torenvalk in een tijdsbestek van elf dagen zes eieren. In de derde week van mei kwamen ze allemaal uit. Pa en ma sleepten volop muizen (en zandhagedissen) aan om de jongen te voeren. Het is grappig om te zien hoe die zes onhandige donsballen door het nest waggelen en liefdevol gevoerd worden door het torenvalkvrouwtje. Via clipjes op de site kun je alle belangrijke momenten van de afgelopen maanden terugkijken. Dunea-medewerkers voorzien alles deskundig van commentaar.

Harlekijn in Berkheide

Een harlekijn is een prachtig paars orchideetje. Dit voorjaar zijn er enkele gevonden in Berkheide. Het is inmiddels de achtste nieuwe orchideeënsoort die in amper tien jaar tijd in dit fraaie duingebied tussen Katwijk en Wassenaar opduikt. Met dank aan de grote herstelprojecten die hier tussen tien en twintig jaar geleden door beheerder Dunea zijn uitgevoerd. De harlekijn is een soort van wat oudere en minder kalkrijke vochtige duinvalleien. Hij komt het meest voor in duinen op de Waddeneilanden en in Zeeland, maar is ook daar zeldzaam. Het is een 'lastige' soort die zich bijna nooit vestigt in duinvalleiherstelprojecten. We hopen dat hij standhoudt en zich van hieruit verder weet te verspreiden. Lees meer in dit nummer over duinvalleiherstel en harlekijnen op pagina 18 en 19.

Harlekijn. Erg zeldzaam in de Hollandse duinen. Foto: Sytske Dijkse. www.fotofitis.nl

Nieuwe duintjes voor zandhagedis

De Noord-Hollandse duinen zijn een stukje groter geworden, mede dankzij Duinbehoud. Langs de binnenduintrand bij Egmond aan den Hoef is een stuk voormalige bollengrond ingericht als duingebied. De voedselrijke bodem is afgedekt met schoon zand. Er zijn lage, golvende duintjes aangelegd, met in een laagte een duinpoel. Er loopt ook een nieuw wandelpad dus iedereen kan ervan meegenieten. Het beheer komt in handen van het PWN. De nieuwe duintjes maken deel uit van een compensatieproject voor de zandhagedis van in totaal vijf hectare. Het is het resultaat van een actie die Duinbehoud al meer dan tien jaar geleden voerde tegen de bouw van een bungalowpark in een gebied met veel zandhagedissen bij De Zilk.

De zandhagedis, streng beschermd door de Flora- en faunawet. Foto: Joost Bouwmeester

Eindelijk: gevlekte witsnuitlibellen in duinen Castricum

Het zat er al een tijdje aan te komen. De vestiging van de zeldzame gevlekte witsnuitlibel in de duinen. Al een aantal jaren vermoedden libellenkenners dat zich in de Noord-Hollandse duinen een of meer populaties van deze Europees beschermde libel bevinden. Maar bewijs ontbrak. Libellen kunnen vele tientallen kilometers vliegen, dus als je er een ziet weet je niet zeker waar hij vandaan komt. Dankzij gericht speurwerk vonden vrijwilligers eind april net 'uitgeslopen' witsnuitlibellen en larvenhuidjes op de Ijsbaan, een klein duinmeertje bij Castricum, vlakbij PWN-bezoekerscentrum 'De Hoep'. De larvenhuidjes tonen aan dat de libellen ter plekke zijn opgegroeid. Ze zijn daar uit een eitje gekropen en hebben dan al twee jaar als larve onder

Net uitgeslopen gevlekte witsnuitlibel. De vleugels glanzen nog omdat ze nog niet helemaal opgedroogd zijn. Foto: Esther Jansen. www.macromia.nl

water geleefd. De volwassen libellen laten hun oude jasje achter zich en beginnen daarna een carrière als luchtacrobaat.

Mooi en nieuw: de violette duinbekerzwam

Elk jaar worden er in Nederland nieuwe soorten paddenstoelen gevonden, ook in de duinen. We berichten er regelmatig over. Soms zijn ze best fraai, vaker zien ze er niet zo bijzonder uit en lijken ze op andere soorten. Voer voor specialisten dus. Maar de violette duinbekerzwam is een echte aanwinst. Hij heeft een mooie violette kleur en is met een doorsnede tot zeven centimeter behoorlijk aan de maat. Deze bekerzwam groeit vooral in licht stuwende buitenduinen, soms in gezelschap van de bekende buitenduinzwammen zandtulpje en zandputje. De violette duinbekerzwam is vorig najaar voor het eerst gevonden in de Schoorlse duinen en op het Kennemerstrand bij IJmuiden. Het jaar daarvoor was hij ook al gezien in het Zwanenwater, maar was toen niet herkend.

De violette duinbekerzwam. Hij kan tot zeven centimeter groot worden. Foto: Martijn Oud

Snelle actie van Zuid-Hollands Landschap

De Van Dixhoorndriehoek is een weinig bekend duingebied bij Hoek van Holland. Het is rond 1970 aangelegd door Rijkswaterstaatingenieur J. van Dixhoorn met zand dat vrijkwam bij het uitbaggeren van de vaargeul naar de Rotterdamse haven. Helaas is het de afgelopen twintig jaar grotendeels dichtgegroeid met duindoorns. Het open duin verdween bijna net zo snel als het was ontstaan. Sinds begin 2013 is de Van Dixhoorndriehoek in

Kaal zand bij Hoek van Holland: ruimte voor soortenrijk open duin. Foto: Idde Lammers

beheer bij het Zuid-Hollands Landschap. ZHL maakte meteen plannen om het open duin te herstellen. Afgelopen winter is achter de buitenste duinenrij tien hectare duindoorns weggehaald, komend najaar volgen er nog tien. Net op tijd om de soortenrijke duingraslandjes, duinvlinders en zandhagedissen bij Hoek van Holland te redden.

Duinconsulent Goeree geridderd

Duinconsulent Krijn Tanis uit Ouddorp is ter gelegenheid van Koningsdag geridderd in de Orde van Oranje Nassau. Het lintje is een mooie blijk van waardering voor zijn inzet voor de natuurbescherming op Goeree-Overflakkee. Vogels en planten zijn Krijns grootste passie. Als geen ander weet hij zijn enthousiasme voor de natuur over te brengen op anderen. Al vijftientig jaar is Krijn betrokken bij het consulentenwerk van Stichting Duinbehoud. Samen met de Vereniging Natuur en Landschapsbeheer Goeree komt hij op voor de belangen van het duingebied. "Ik ben niet alleen blij voor mijzelf, maar vooral ook dat er waardering is voor de natuur op Goeree-Overflakkee. Een reden te meer om op volle kracht door te gaan", zegt Krijn. Wij feliciteren hem van harte met deze onderscheiding.

Krijn Tanis, trotse Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Foto: Jan Baks fotografie

Meer berichten op
duinbehoud.nl en facebook

Kunt u niet wachten op de volgende aflevering van Dwars door de Duinen? Geen probleem.

Op www.duinbehoud.nl vindt u in de rubriek 'Actueel' (bijna) dagelijks verse nieuwtjes over alles wat er in en om de duinen gebeurt. Op de facebookpagina van Duinbehoud worden ook excursies en andere activiteiten in de duinen aangekondigd.